

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitvlvm VIII. Cùm decorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](#)

SUMMARIUM.

1. Clericus in minoribus Matrimonium contrahens, ut Laicus habetur, exceptis quibusdam casibus expressis.
2. Contra tonsura, & habitus clericalis delationem, prescribi potest.

Notandum. Si Clericus in minoribus matrimonium contrahat, veluti Laicus reputatur, quia neque onera, seu obligationes, neque commoda, aut privilegia Clericorum participat, exceptis casibus expressis in e. unico, hoc sit in e. & addi potest alius casus sumptus ex hoc Capit. quod Papa Clerico conjugato, maximè si cum Virgine, cùque unica contraxit, dispensative Ecclesiasticum beneficium & officium conferre posse, in quo casu etiam clericalem tonsuram, & habitum deferre debet, ob rationem, quæ in textu indicatur, quod tonsura Clericalis deferenda sit, ut vitam & conversationem Clericorum à Laicis distinguant. Si itaque Clerici, èd quod conjugati sint, à Clericorum conversatione, officijs, beneficijs, ac privilegijs Ecclesiasticis omnino repellantur, frustra ipsi imponitur tonsuræ delatio; at vero, si officium ac beneficium Ecclesiasticum, aut saltem servitium aliquod Ecclesie, prout dicitur in cit. e. unico, ipsos habere, permittatur, cum jure optimo ad Clericalem tonsuram compelluntur.

Corollarium. Si Clericus ob crimen, v.g. Sodomiz, omni non tantum officio ac beneficio, sed etiam privilegio Clericali privatus sit ipso Jure, vel per sententiam Judicis, ita ut à sacerdotali Magistratu capi, & puniri possit, tunc tonsuram, & habitum deferre non tenetur, per se loquendo. **D**ubitatur hinc. An contra legem seu canonom Ecclesiasticum de ferenda tonsuram, & habitu per consuetudinem diuturnam praescribi possit, v.g. ut Subdiaconi clericaliter non incedant. Resp. affirmativè, nam lex positiva per non usum diuturnum aboleatur, si non usus contineat quasi actum contrarium dispositioni legis, sicuti hic

Ioannes Andreas notat & Abb. n. 9 sed non delatio habitus & tonsuræ est veluti actus contrarius legi, sive Canonis praecipienti delationem, argum. reg. Digest. qui non facit, quod facere debet, videret facere adversus ea, quæ non facit: consequenter, si bona fides, & persuasio in Communitate accedat, non esse in tali loco Subdiaconos obligatos ad habitum, & tonsuram, consuetudo prescripta introducendi potest, ita tamen, ut Ordinarius loci reformationem per novum statutum, Iuri communi Canonicō conforme, introducere queat, quæ ratione valde usitatum est, ut in Synodus Diocesanis, & Provincialibus pristini, & diuturna consuetudine aboliti Canones, in observationem reducantur.

CAPITULUM VIII.

Cùm decorem.

PARAPHRASIS.

Clerici conjugati ad Ecclesiasticas Dignitates admittendi non sunt, & siquas obtinent, ad defecendum cogi debent, cùm sine pravo exemplo, & gravi scandalo retinere non possint.

Vide Capitulum 1. 2. & 3, hoc tit.

Notandum. Si Clericus in minoribus uxorem ducat, ipso Jure amittit Ecclesiastica dignitatem, ideoque cognitus est eam defecere, v.g. Ecclesiæ secularis præposituram; idemque sentiendum de alijs beneficijs, & qualibet administratione Ecclesiastica, prout dictum in e. l. 2. hoc tit.

CAPITULUM IX.

Ex parte.

PARAPHRASIS.

Quidam Clerici in Anglia, habitu & tonsuræ relictis, uxores publicè duxerunt, postea vero tonsuram reaceperunt, ut à tributis, & muneribus publicis liberi

ma-